

НАШІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

ВПЛИВАТИ – ВПЛИНУТИ, А НЕ *ПОВПЛИВАТИ!*

Журналісти з різних регіонів України дедалі частіше використовують дієслово ***повпливáти*** зі значенням ‘вплинути на кого-, що-небудь’, напр.: *Це може негативно* ***повпливати*** *на здоров’я шкіри і всього організму* (сайт м. Житомира «Житомир.info», 2022); *Негативно на курс гривні може* ***повпливати*** *кілька чинників...* (сайт м. Хмельницького, 2022); *Українці мають змогу* ***повпливати*** *на це рішення голосуванням, яке внесли в додаток Дія* (телеканал Віта ТБ, 2023); *Журналістка «Фіртки» дізналася, ...як на розвиток сільського господарства* ***повпливала*** *повномасштабна війна на території України* (газета «Фіртка», 2023); *Усіх експертів запитували, як вони визначають для себе ідентичність, коли почали замислюватися над власною ідентичністю і що* ***повпливало*** *на її формування* (електронний ресурс «LB.ua», 2024); *За словами Світлани, директорка зауважила, що* ***повпливати*** *на рішення мами хлопчика не може* (сайт м. Кропивницького та Кіровоградщини «Точка доступу», 2024); *Новий масштабний туристичний проєкт може суттєво* ***повпливати*** *на якість води в кранах франківців та надвірнянців* (газета «Версії», 2024); *Повномасштабна війна також* ***повпливала*** *на матеріальну частину театру* (електронний ресурс «Ґвара Медіа», 2025); *Можливо, вас чекає важлива розмова, яка* ***повпливає*** *на відносини з керівництвом та представниками державних структур* (портал м. Кривого Рогу «KRIVBASS.CITY», 2025); *Як це може* ***повпливати***

на суму в платіжках? (Українське радіо, 08.12.2025); *Необрання голови* ***повпливає*** *на роботу ради* (Українське радіо, 15.12.2025) та ін.

Дієсло́ва доконаного виду *повпливати* автори таких дописів безпідставно вживають як видову пару до дієслова недоконаного виду *впливати* (‘діяти на кого-, що-небудь’). Це неправильно, бо в українській літературній мові відповідником доконаного виду до дієслова *впливати* є *вплинути*. *Повпливати* – буквальний переклад дієсло́ва російської мови «повлиять». До того ж *повпливати* не зафіксовано в жодному словникові української літературної мови.

Отже, не вживаймо дієслова-кальки *повплива́ти* зі значенням ‘подіяти на кого-, що-небудь’, бо це значення передає в українській літературній мові дієслово ***впли́нути***.

Лариса Колібаба

ЕКСПРЕС-ПОЇЗД І ЕКСПРЕСПОЇЗДКА

У сучасному українському вжитку деякі запозичення використовують і як самостійні слова, і як компоненти складних слів. Хоч значеннєво вони споріднені, але писати їх треба по-різному відповідно до правил чинного «Українського правопису». Іменник *експрес* має значення ‘транспортний засіб (поїзд, автобус і т. ін.), що рухається з великою швидкістю, без зупинок або із зупинками лише у значних пунктах’. Якщо повідомляємо про рух цим поїздом чи автобусом, то *експрес* поєднуємо дефісом з наступним словом на підставі правила, викладеного в § 36, п. 2, Б, а), пор.: ***Експрес-поїзди*** *прошмигали (пролітали) повз маленькі залізничні станції;* ***Експрес-автобус*** *прибув до Києва вчасно.*

Компонент складного слова *екпрес-* виражає швидкий вияв чого-небудь. Коли ж потрібно передати швидке, термінове виконання дії, названої переважно віддієслівним іменником, то *експрес-* пишемо разом із наступним словом, що визначено у правилі § 35, п. 5, 3) чинного «Українського правопису», пор.: *Проведено* ***експресопитування*** *респондентів; Випробувано* ***екпресоцінювання*** *студентів; Застосовано* ***експресмоделювання*** *ситуації; Відбулася* ***експреспоїздка*** *в зону стихійного лиха; Зроблено* ***експресаналіз*** *матеріалу.*